

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
WOUW

2 - '94

Broederschappen en gilden in 1770

Onderstaand verhaal werd eerder afgedrukt in het blad Sancta Maria van het bisdom Breda van zes november 1930. Voor de leesbaarheid hebben we hier en daar een zin omgezet en de spelling wat aangepast. Het artikel werd ondertekend met de letter F. Verder gegevens over de schrijver zijn ons niet bekend.

In de parochie van Wouw, waar op de hoge feestdagen tot 1730, de paters Franciscanen kwamen preken en biechthoren, was op hun aandringen een broederschap opgericht van de Vijf H. Wonden van Christus, ook wel het koord van St. Franciscus genaamd.

Elke eerste zondag van de maand was een volle aflaat te verdienen voor de leden die na gebiecht en gecommuniceerd te hebben vijfmaal ter ere van de Vijf H. Wonden het Onze Vader en Weesgegroet baden.

In 1749 werd deze broederschap afgeschaft en in de plaats daarvan werd de broederschap van de H. Drievuldigheid tot verlossing van de gevangenen en de slaven opgericht.

De aflaten waren te verdienen op de tweede zondag van de maand. Op die dagen werd tijdens het lof een processie gehouden met het Allerheiligst Sacrament.

Het oudste gilde van Wouw was dat van St. Sebastiaan. De leden lieten op de patroondag, 20 januari, om 10 uur een H. Mis opdragen, waarin zij ieder een stuiver moesten offeren. 1)

Daags daarna werd een H. Mis opgedragen voor de overleden leden. Sinds 1770 vroegen zij op 20 januari een gezongen Mis met preek.

Dan waren er 3 gilden van Sint Joris, één in Heerle, één in Wouw en één in Vroenhout.

Op de feestdag van St.Joris, 23 april, werden drie H. Missen voor hen gedaan. De eerste voor Vroenhout, de tweede voor Heerle, de derde voor Wouw.

Het gilde van St.Christophorus van Moerstraten hield feest op 25 juli, de aposteldag van de H. Jacobus. Die werd gevierd als zondag. Er waren dan drie missen, de eerste ter ere van Jacobus, de tweede mis was voor Moerstraten, de derde voor Wouw. Die laatste mis begon om 10 uur.

Op 7 december was het de feestdag van St.Ambrosius of bieëngilde. (=bijengilde)

Ook dit gilde liet een gezongen H. Mis opdragen om tien uur met sermoen en met 's anderdaags een H. Mis voor de overleden leden. De leden kwamen allen ten offer.

Dan was er nog een gilde van O.L.Vrouw. De leden hielden de feestdag op 2 en 3 februari met iedere dag een gezongen H. Mis. 2)

Ook op 16 augustus lieten de leden van dit gilde een H. Mis opgedragen voor de overleden broeders en zusters.

Op de feestdag van de H. Vader Bernardus werd de eerste H. Mis gelezen voor de overleden leden van het Bakkersgilde. Ieder lid moest een stuiver offeren.

Op St. Cecilia werd voor het zangkoor, ter ere van hare patrones, een plechtige H.Mis opgedragen en 's anderen-daags eveneens een voor de overleden zangers. Ziehier de opsomming der verschillende gildes van Wouw in 1770. De revolutie op het einde der 18e eeuw was er de oorzaak van dat ook te Wouw de meeste van deze gilden werden opgeheven.

F.

Noten:

- 1) St. Sebastiaan had in de kerk van Wouw in 1646 nog een eigen altaar, want in het begraafboek van de Lambertusparochie vinden we op 9 januari 1646 het overlijden van Gertrudis Willhemsen. Zij wordt begraven "ter rechter zijde van het altaar van St. Sebastianus, buiten het hekwerk van dit altaar".
(RH)

- 2) In het begraafboek van de Lambertusparochie over de periode 1640-1649 werden door de pastoor de nodige aantekeningen aangebracht bij de overledenen. Zo staat er op 1 augustus 1640 bij het overlijden van Joannes Joossens, pachter te Vroenhout te lezen: "Hij heeft het teloor gegane gilde van de H. Maagd in ere hersteld, en als hoofd en deken ervan het altaar van de H. Maagd verfraaid" (RH)

Kerkhof slikken

Hildernisse en